

Трафик на деца сред уязвими общности

Национален семинар, София, 30 март, 2015

Камелия Димитрова, Старши анализатор, Център за изследване на демокрацията

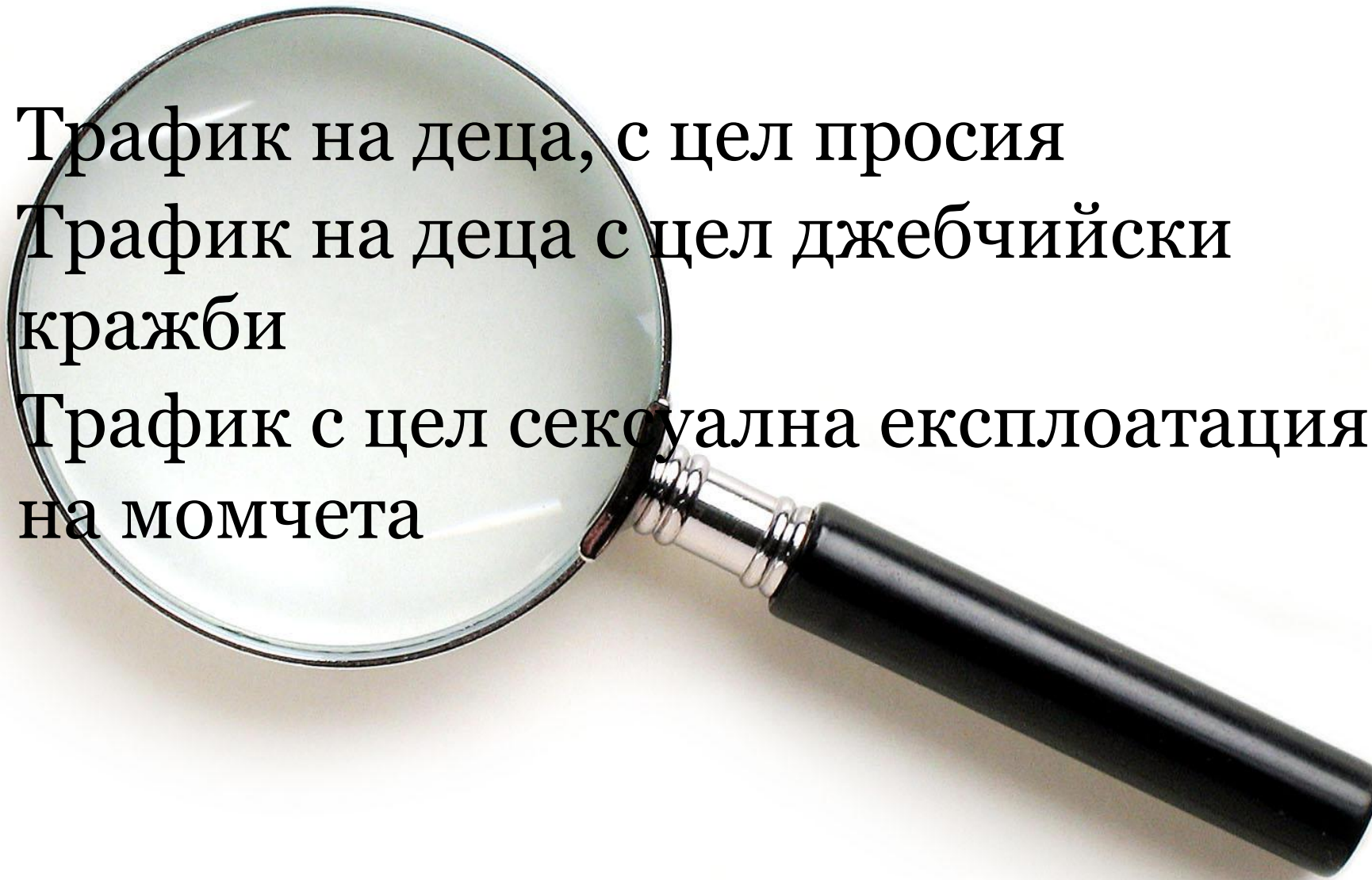

Съфинансирано от програмата „Превенция и борба с престъпността“ на ЕС

Трафикът на хора...

- Набирането, транспортирането, прехвърлянето, укриването или приемането на хора, **независимо от изразената от тях воля**, чрез използване на принуда, отвлечение, противозаконно лишаване от свобода, измама, злоупотреба с власт или **уязвимо положение** или посредством даване, получаване или обещаване на облаги, за да се получи съгласието на лице, упражняващо контрол върху друго лице, когато се извършва с **цел експлоатация**;

На фокус:

- Трафик на деца, с цел просия
 - Трафик на деца с цел джебчийски кражби
 - Трафик с цел сексуална експлоатация на момчета
-

Как бе проведено изследването?

Предварително
проучване

Избор на
населени места

Работа на
терен

Кабинетно
проучване
Интервюта
Електронен
въпросник

Случаи на
деца-жертви
Социални
услуги
Партньори

Изследване с
участие на
общността

Как бе проведено изследването?

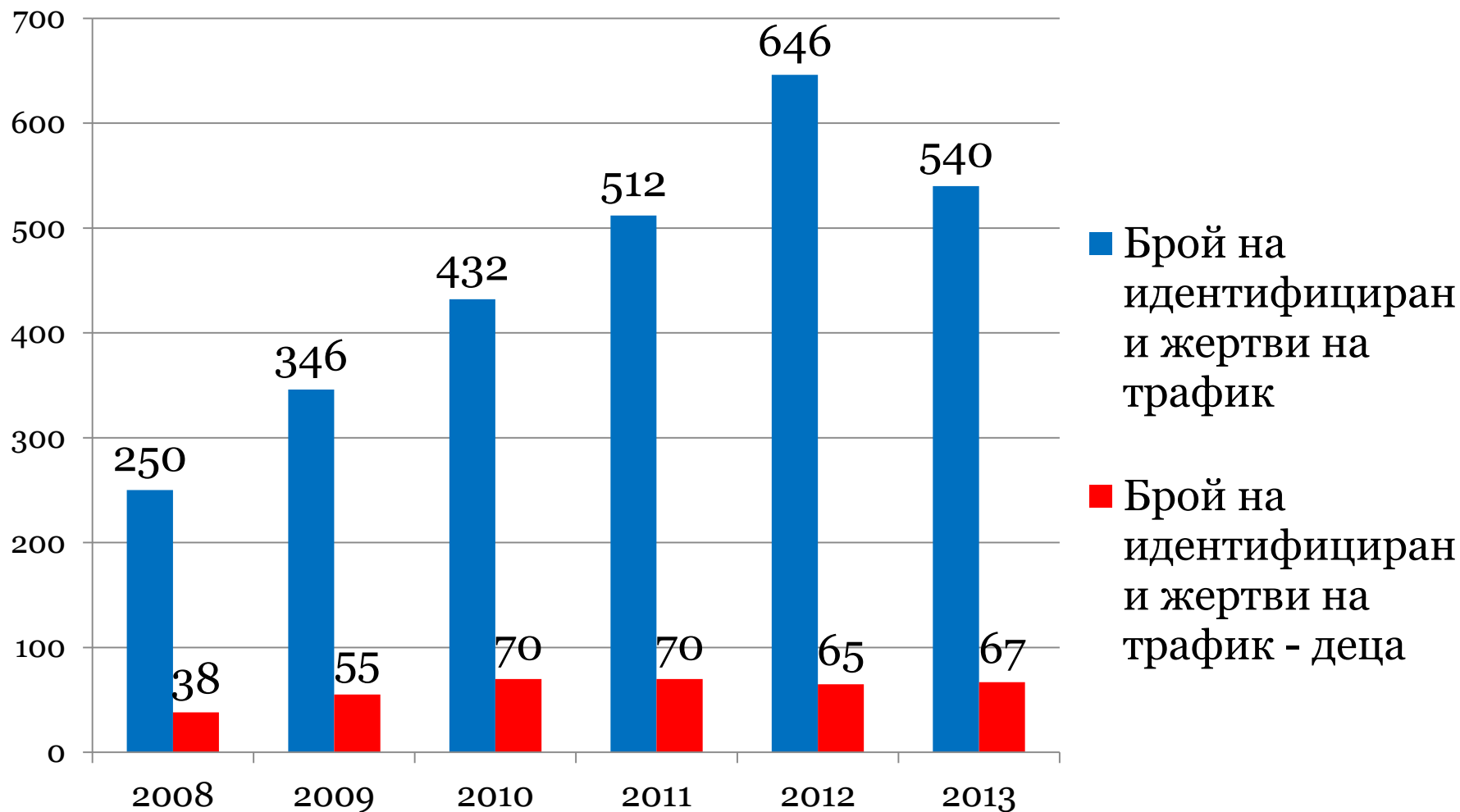
- **25** полуструктурирани интервюта
- **4** дискусии във фокус-групи
- **18** интервюта под формата на житейски разказ.

8 населени места
(община Стара загора,
Шумен, Пазарджик)

*„В тази махала
всяка къща има
история.“*

Основни данни и тенденции

Между 12-15% от всички
идентифицирани жертви
на трафик са деца

Основни данни и тенденции

- Жертви произхождат от райони с висока бедност и безработица;
- Повечето от жертвите са с ниско образование и една трета от тях са неграмотни;
- Наблюдава се и голям дял на жертви с различни форми на умствена изостаналост и/или психични разстройства (данни от приютите на НКБТХ 2012-2013).

Трафик на деца с цел просия

- **Въвличане** чрез дълг или чрез ранни бракове;
- **Профил** – момичета и момчета между 0-16 години, най-често просят с придружител, по-рядко – сами;
- **Основни дестинации** – Гърция, Австрия, Германия, Франция, Италия, Швеция, Обединеното кралство, а и също в България
- Мигриращи семейства / разлика между стратегия за оцеляване и трафик на деца

Трафик на деца с цел просия

Възраст

- 0-7 години	6
- 8-12 години	11
- 13-16 години	12
- 17-18 години	3

Семеен статут

- с родител	19
- с роднина	6
- непридружени	7

Източник: ДАЗД, 2013

Казус : Пазарджик, гр. Пещера

- Пазарджик приоритетен район в усилията за борба с трафика на хора (МКБТХ, Кризисен център - Пещера)
- Пазарджик - основен район по произход на жертви репатрирани през 2013 г.
- През 2013 на 10 лица са издадени присъди за трафик на хора - жертвите на престъплението са 30, от които 16 деца (окр. прокуратура)
- В кризисен център Пещера, голяма част от жертвите са от областта.

Казус : Пазарджик, гр. Пещера

- Канали за просия от Пещера към френските градове Бордо и Тулуза;
- Липса на осведоменост сред общността;
- Липса на разпознаване на проблема;
- Размита граница между трафик с цел просия и просия като стратегия за справяне с бедността;
- Слабо развита инфраструктура за дългосрочна грижа за деца и семейства в риск в гр. Пещера;
- Необходимост от включване на уязвими групи в усилия за превенция и подпомагане на жертви.

Трафик на деца с цел джебчийство

**ATTENTION
AUX PICKPOCKETS
BEWARE OF
THE PICKPOCKETS**

Трафик на деца с цел джебчийство

- **Профил**: момичета на възраст 13-16 години;
- Произхождат от затворени общности;
- **Въвличане** най-често чрез ранни бракове;
- **Дестинация**: през 2013 г. по-голямата част от жертвите са трафикирани в Швеция (4 случая); както и в Италия, Испания и Обединеното кралство;
- Половината случаи от Плевенска област.

Трафик на деца с цел джебчийство

Общо деца	18
Пол	
- момчета	4
- момичета	14
Възраст	
- 0-7 години	0
- 8-12 години	1
- 13-16 години	14
- 17-18 години	3

Източник: ДАЗД 2013.

Трафик на деца с цел джебчийство

- Трудна за разследване форма на трафик;
- Децата са емоционално обвързани със семействата си, не се възприемат като жертви на експлоатация;
- Насилието не се използва като метод на принуда;
- Заможни, влиятелни семейства;
- Децата напускат кризисен център преждевременно;
- Слаба заинтересованост на властите да разследват и противодействат на тази форма на трафик;

Трафик на деца с цел сексуална експлоатация на момчета

- Липсват случаи на подпомогнати лица
- Липсва емпирична информация за профила на жертвите

Година / вид эксплоата ция	Разврат		Принудите лен труд		Принудителн о подчинение	
	Ж	М	Ж	М	Ж	М
2011	49	10	4	0	2	0
2012	55	11	3	0	0	0
2013	32	14	3	4	1	0

Трафик с цел сексуална експлоатация на момчета

- Теренни наблюдения в Стара Загора, Нови Пазар, Пазарджик хвърлят светлина върху група в риск – **транссексуални лица, проституиращи в страната и чужбина.**
- Израстване в ДДЛРГ; физическо и сексуално насилие, проблемни семейства са фактори на уязвимост;
- Присъствие на пазари в Германия, Белгия, Франция и др европейски страни.

Трафик на деца с цел сексуална експлоатация на момчета

Случаи на трансексуални лица, проституиращи в Испания: изведени от сводници, отнети документи, вменяване на „дълг“, който трябва да бъде изплатен, насилие.

Всички елементи на трафика на хора!

„Истината е, че трудно можеш да се измъкнеш от схемата.“

Трафик с цел сексуална експлоатация на момчета

„Сами са си виновни“, „Доброволни жертви“....

Хомофобия в обществото и институциите възпрепятства идентифициране на жертви и достъп до механизми за подкрепа.

Механизми за подпомагане и закрила на жертвите

Сигнал

Затруднена идентификация на жертви

Посрещане

Пропуски в документация и оценка на средата
Затруднява реална оценка на риска

Временна грижа

Нарушена комуникация между кризисен център и отделите за закрила на детето

Трайна ре/интеграция

Най-слабо разработен етап на грижа
Алтернативна грижа ограничена
Не се провежда наблюдение

Препоръки

Обща препоръка

- Наличната инфраструктура за социално подпомагане трябва да се анализира с оглед най-вече на нуждата от допълнителни структури за подпомагане и закрила на деца, жертви на трафик и насилие. Така на местата, където има кризисни центрове, трябва да бъдат изградени и центрове за подкрепа в общността, центрове за настаняване от семеен тип и семейно-консултативни центрове.

Идентифициране на жертви

- Развиване на умения за разпознаване на индикациите за трафик на деца с **цел просия**. Обучения служителите на правоприлагащите институции, доставчиците на услуги, неправителствените организации, социалните работници и органите за закрила на детето. Разграничаването на просията като средство за препитание и просията като способ за експлоатация на семействата от страна на престъпни мрежи.
- Програми за обучение за идентифицирането на жертвите на трафик за **сексуална експлоатация – момчета или транссексуални лица**. Разработени на емпирична информация и интервюта, да включват преглед на пазарите на мъжка проституция, профила на жертвите, факторите за уязвимост и описания на истински случаи, разказани от жертви.
- Институциите, извършващи разпити на деца – извършители на **дребни престъпления** в чужбина, трябва да разработят специални показатели и въпросници за изясняване на ролята на възрастните, които придружават децата.

Завръщане в родината

- Институциите трябва да гарантират, че преди връщането на детето жертва в страната му на произход ще бъде извършена **надлежна оценка на риска**.
- Към комплекта документи на детето – жертва на трафик трябва да бъде включен и документ с резултатите от оценката на риска, който задължително да бъде вземан под внимание от органите за закрила на детето в страната на произход. **Актуализация на оценката**.
- Редовни срещи, насърчаващи **сътрудничеството между органите за закрила на детето и доставчиците на услуги** ; подобряване на обмена на информация помежду им.

Подпомагане

- **Подобряване на сътрудничеството между кризисните центрове и ОЗД** чрез редовни официални и неофициални срещи на служителите, информационен обмен, обучение.
- **ОЗД ръководещи случая – подържане на редовни контакти със служителите на кризисните центрове.** Мненията и оценките на КЦ - да бъдат вземани предвид при решението за дългосрочната реинтеграцията детето.
- **ОЗД по постоянен адрес – да поддържат редовни контакти със семейството на детето.** На местата, където съществуват семейно-консултативни центрове и центрове за подкрепа в общността, ОЗД да включи услугите в процеса на установяване на контакт и в работата със семействата на ромските деца, жертви на трафик. Резултатите от тези семейни консултации да бъдат доведени до знанието на служителите на кризисните центрове и на ОЗД.

Дългосрочна реинтеграция

- В съответствие с *Координационния механизъм*, социалните работници от ОЗД да **проследяват процеса в продължение на една година**.
- Органите за закрила на детето трябва да разработят **методически насоки за мониторинг на (ре)интеграцията** на децата, жертви на трафик, посветени най-вече на децата от маргинализирани общности.
- Социалните работници да **отразяват всички посещения при семейството на детето и резултатите от мониторинга**, да предоставят тази информация на отговорните институции по *Координационния механизъм за взаимодействие в случаи на деца в риск*, ако са налице индикации за риск от повторен трафик.
- Органите за закрила на детето – **сътрудничество със семейно-консултативните центрове и центровете за подкрепа в общността**, за да се постигне по-ефективна подкрепа за семействата, обгрижващи деца, жертви на трафик, и по-ефективно проследяване на реинтеграцията на децата.

Сигнал

Посрещане

Временна
грижа

Трайна
ре/интеграция

МВНР: изисква информация
от местните власти
Издава временни паспорти
Орг. релатриране

МВР: посреща детето
Проверява за въличане
дейности- експлоатация

ДАЗД: при наличност
на експлоатация –
предлага ненапускане
на страната (чл.76а от
ЗБЛД)

Д СП Посреща детето
Определя водеще на
мулти екип,
Проучва семейна
среда, риск, план за
действие,
Предприема мярка за
закрила,
Иск-лишаване род,
права (ако е необх.)

Базиран в общността
център взема участие в
установяването на
връзка със семейството,
оценка на семейната
среда

Д СП: придружава
настаняването в КЦ,
отправя иск за настаняване
пред районен съд,
Свиква мулт. Екип
Оценка на потребностите
План за действие, доклад
на 3 месеца
Връзка с
родител/настойник

Кризисен център:
подслон, храна,
образование,
подкрепа, оценка и
план
Докладва към Д СП
Свидетел в дознание,
досъд производство

Социални услуги:
социална и
психологическа
подкрепа

Д СП: Проследява
случая за 1 г. и дава
обратна връзка към КЦ,
АСП, ДАЗД

АСП: Мониторинг на
непридружени деца и
деца жертви на трафик

Социална услуга
базирана в
общността:наблюдение
на реинтеграция,
подкрепа

ДАЗД
Коорди
нира

МВР: потвърждава
самоличността
Проверява регистрации
Справка с гранична
полиция

АСП
Коорди
нира

ДАЗД
Коорди
нира

Коментари? Въпроси?